

ÅRSRAPPORT 2016

*Vi er her
for deg!*

KriSesenteret
RESSURSSENTER FOR MOLDE OG OMEGN

Innhold

1 ORGANISASJONEN		7 FOREBYGGENDE ARBEID/ UTADRETTET VIRKSOMHET	
1.1 Organisasjonsform.....	3	7.1 Vårt tilbud om praksisplass og hospitering.....	12
1.2 Formål.....	3	7.2 Informasjon.....	12
1.3 Samarbeidskommuner.....	3	7.2.1 Barnehager og skoler.....	12
1.4 Representantskapets sammensetning.....	3	7.2.2 Flyktningetjenester og asylmottak.....	12
1.5 Styrets sammensetning.....	4	7.2.3 Ulike lag/foreninger og organisasjoner.....	12
2 ØKONOMI		7.2.4 Eierkommunene.....	12
2.1 Finansiering.....	5	8 VÅRE LOKALER/NYTT BYGG	13
2.2 Eiernes ansvar	5	9 VÅRT TILBUD	
2.3 Revisjon.....	5	9.1 Tilbud til brukerne og hjelpemiddelet.....	14
2.4 Gaver.....	5	9.2 Kvinner, menn og barn som benytter vårt tilbud.....	15
3 ANSATTE		9.2.1 Barna på senteret.....	15
3.1 Ansatte.....	6	9.2.2 Voksne og barn med funksjonshemming	17
3.2 IA-bedrift.....	6	9.3 Veien mot et selvstendig liv	17
3.2.1 Sykefravær.....	6	10 STATISTIKK	
3.3 Bedriftshelsetjenesten	6	10.1 Beboere.....	18
3.4 KS-bedrift	6	10.1.1 Voksne (over 18 år)	18
3.5 Internkontroll.....	6	10.1.2 Barn (under 18 år).....	22
3.6 Etikk.....	7	10.2 Dagbrukere.....	23
3.7 Likestilling.....	7	11 ÅRET SOM HAR GÅTT	26
3.8 Personalmøter og veiledning for ansatte.....	7	STYRETS ÅRSBERETNING 2016	28
3.8.1 Personalmøter	7	REVISJONSBERETNING 2016	29
3.8.2 Veiledning	7	ØKONOMISK DRIFT	31
3.8.3 Medarbeidersamtaler	7	OVERSIKT - BALANSE	33
4 TAUSHETSPLIKT OG OPPLYSNINGSPLIKT		NOTER 2016	35
4.1 Taushetsplikt.....	7	KOMMENTARER TIL REGNSKAPET	39
4.2 Opplysningsplikt til barnevernet.....	8		
5 SAMARBEIDSPARTNERE			
5.1 Eierkommunene.....	8		
5.2 NAV.....	8		
5.3 Barneverntjenesten.....	8		
5.4 Familievernkontoret.....	9		
5.5 Politiet.....	9		
5.6 Advokat	10		
5.7 Øvrige samarbeidspartnere	10		
6 INTERN OPPLÆRING, KOMPETANSE- HEVING OG SAMARBEIDSMØTER			
6.1 Intern opplæring og kompetanseheving.....	11		
6.2 Samarbeidsmøter.....	11		

1 Organisasjonen

1.1 ORGANISASJONSFORM

Krisesenteret for Molde og omegn åpnet 11.november 1983, etter å ha eksistert som krisetelefon siden 1981.

I 2006 ble Krisesenteret omdannet til et IKS (Interkommunalt selskap) og endret da navn til Krisesenteret for Molde og omegn IKS. Stiftelsesdato var 14.12.2006.

1.2 FORMÅL

Selskapet skal gi et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Selskapet skal arbeide aktivt for å synliggjøre og bekjempe vold i nære relasjoner. Selskapet skal også kunne gi mulighet for akutt plassering av barn for politi og barneverntjeneste.

1.3 SAMARBEIDSKOMMUNER

Selskapet eies av disse 10 kommunene, der Molde er vertskommune: Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes.

1.4 REPRESENTANTSKAPETS SAMMENSETNING

Medlemmer og varamedlemmer i Representantskapet i 2016:

Kommune	Medlem	Vara
Aukra	Riksfjord, Bernhard	Kjøll jr., Helge
Eide	Dyrhaug, Birgit	Egge, Merete Kristin
Fræna	Malmedal, Aud Solveig P	Farstad, Henry Ståle
Gjemnes	Sjømæling, Knut	Høgset, Heidi
Midsund	Gangstad, Odd Helge	Godø, Frits Inge
Molde	Lien, Frank Rykhuis, Sidsel Pauline	Nistad, Trude Skår, Inger Paula Næss
Nesset	Hurlen, Rolf Jonas	Morewood, Edmund
Rauma	Søvik, Janne	Moltubakk, Marit
Sunndal	Furre, Hilde	Bæverfjord, Britt Iren
Vestnes	Fiksdal, Anne Marie	Bergdal, Aud Marie

Representantskapet hadde 2 møter i 2016

Paula Nes Skår, avtroppende leder for representantskapet.

1.5 STYRETS SAMMENSETNING I 2016

Daglig leder Ingrid Horsgård takker styreleder, Randi Bergundhaugen for innsatsen i siste periode, og ønsker henne samtidig velkommen til en ny fire-årsperiode.

Rolle	Navn	Kommune
Styreleder	Bergundhaugen, Randi	Vestnes
Nestleder	Roseth , Svein A.	Nesset
Styremedlem	Tennøy , Britt Janne	Molde
Styremedlem	Hagseth , Lars	Midsund
Styremedlem	Henåli , Ingunn Svelle	Rauma
Styremedlem	Schølberg, Jan Karstein	Gjemnes
Styremedlem	Farstad , Hanna Sofie D.	Fræna
Styremedlem	Orvik , Ingunn H.	Ansatt repr.
Vara	Westad, Gunhild	Ansatt repr.
1.vara	Haugan, Linda	Sunndal
2.vara	Rindarøy, Katrine	Aukra
3.vara	Risvik, Edith Øyen	Eide

Sekretær: Ingrid Horsgård, daglig leder
Vara for sekretær: Anita S. Fjørtoft, nestleder

▲ Kurs i styrearbeid for nyvalgte styre- og representantskapsmedlemmer. ►

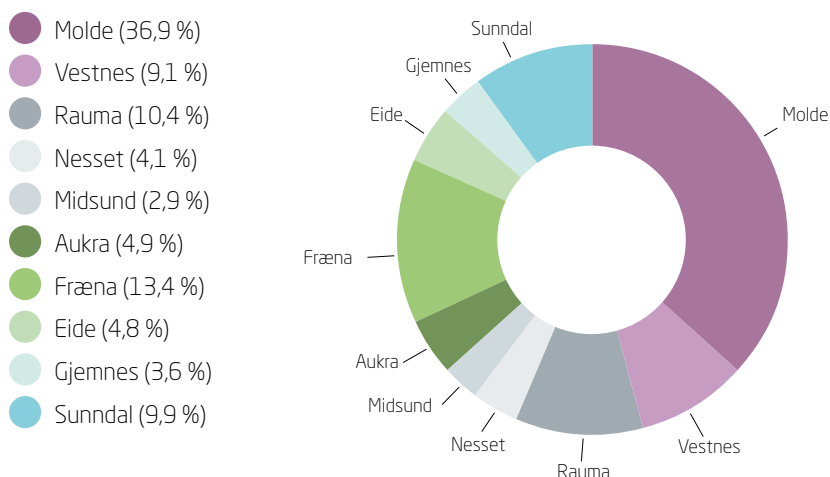
2.1 FINANSIERING

Driften av Kriesesenteret blir finansiert med tilskudd fra våre 10 eierkommuner. Kommunene yter økonomisk støtte til senteret fordelt etter antall innbyggere i den enkelte kommune, og Molde samordner finansieringen. Kriesesenteret dekker et omland på ca. 72.000 innbyggere. Kommunen fordeler kostnader til drift av senteret, fordelt etter antall innbyggere i den enkelte kommune.

2.2 EIERNES ANSVAR

Eierkommunene hefter ubegrenset for selskapets disposisjoner og gjeld i samme forhold som det antall innbyggere de har innenfor sine områder ved siste årsskifte. Pr. 01.01.2016 hefter eierkommunene som følger:

Finansiering - fordelt på kommunene

Kjelde: SSB

2.3 REVISJON

Kriesesenteret for Molde og omegn IKS har avtale om revisjon med Kommunerevisjonsdistrikt.

2.4 GAVER

Også i 2016 har vi vært så heldige å motta pengegaver fra ulike lag, foreninger og losjer. Faste givere som Maria-Logen, NTL-Høgskolen i Molde og andre ulike lag og foreninger har gitt oss penge-gaver som vi har kunnet bruke til ulike innkjøp, turer og aktiviteter. Spesielt hyggelig er det at også privatpersoner, både barn og voksne har bidratt med leker, julegodter og andre gaver til våre beboere.

«Søstre for søstre» har sydd og sendt oss flotte toalettmapper som det har vært en glede å kunne gi til våre brukere.

I 2015 var vi så heldige å bli valgt av JCI Molde, til å være mottaker av deres julevelde-dighet «Kids First», noe som vi var så heldige å få gleden av også i 2016. Vi mottok en fantastisk Underholdningspakke med billetter til badeland, kino, Atlanterhavsparken, bowling, samt gavekort på kafeer og matbutikker som vi kan gi til våre brukere som er i en vanskelig økonomisk situasjon.

«Løvbladstol» innkjøpt til våre beboere for gavepenger vi var så heldige å motta fra Søre Fræna Sanitetsforening.

3 Ansatte

3.1 ANSATTE

Personalet på Kriesenteret er vår viktigste ressurs, og det er viktig å sørge for best mulig ivaretagelse av denne ressursen. Arbeid med familier som har vært utsatt for vold i nære relasjoner kan til tider være svært krevende og belastende, og det stiller strenge krav til den enkelte ansattes kompetanse. Kompetanse er et sammensatt begrep, som består av de samlede kunnskaper, ferdigheter, holdninger og evner som må benyttes for å kunne utføre jobben på en kvalitativ god måte. Det vil si at vi vektlegger alle disse faktorene ved ansettelser, kursing, skoloring og videreutdanning av personalet.

Våre brukere har sammensatte og ulike behov, og det medfører behov for oss til å ha ansatte med ulik fagkompetanse. Med ei personalgruppe med flerfaglighet og spisskompetanse innenfor flere og ulike fag oppnår vi høg profesjonalitet som vi anser som svært viktig både i forhold til den enkelte bruker og våre eierkommuner. Vi ser også at flerfaglighet er svært viktig i forhold til kvalitetssikring av det arbeidet som gjøres, og at den enkelte ansatte har stor nytte av å diskutere ulike problemstillinger og forslag til løsninger i et fagmiljø med ulik kompetanse.

I vår arbeidshverdag må det også gis rom for følelser som avmakt, frustrasjon, fortvilelse, redsel, usikkerhet, sorg, glede etc. Dette tenker vi at vi gjør best gjennom å jobbe for å ha en bedriftskultur som prioriterer åpenhet, samarbeid på tvers av kompetanse, stilling og fag, og stor grad av medarbeiderskap. Vi søker å gi ansatte handlingsrom og handlingskompetanse gjennom tilbud om skoloring, etablering av nettverk, tilegnelse av ulike metoder, samarbeidsformer og annet som har betydning for vårt arbeid og vår profesjonalitet.

I 2016 var vi 14 ansatte i 10 årsverk.

3.2 IA-BEDRIFT

Som et viktig ledd i arbeidet med og for ansatte har vi siden 2005 hatt avtale om Inkluderende arbeidsliv. Vi har nå undertegnet ny avtale som gjelder for 2014-2017.

3.2.1 Sykefravær

Sykefraværet i 2016 var på 6,2 % mot 9,7 % i 2015. Korttidsfraværet var på 3,9 % og langtidsfraværet 2,3 %. Langtidsfraværet er redusert med over 50 % i forhold til fjoråret.

3.3 BEDRIFTSHELSETJENESTEN

Kriesenteret er medlem i Molde Bedriftshelsetjeneste som har bistått oss med:

- Årsrapport 2015
- Yrkesvaksinering (gjennomføring og oppfølging)
- Samarbeidsmøte for utarbeidelse av HMS-plan
- Dialog med ansatt

3.4 KS-BEDRIFT

Kriesenteret tegnet medlemskap i KS-bedrift fra 01.07.2008.

3.5 INTERNKONTROLL

Følger Kriesenterloven §8 Internkontroll: «Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at dei verksemdene og tenestene som utgjør kriesesentertilbodet, utfører utfører oppgåvene sine i samvar med krav fastsette i lov eller forskrift. Kommunen må kunne gjere greie for korleis ein oppfyller denne plikta».

3.6 ETIKK

Krisesenteret har i 2016 utarbeidet egne etiske retningslinjer. Ansatte med profesjonsutdanning følger også etiske retningslinjer knyttet til denne.

3.7 LIKESTILLING

Alle norske kommuner skal fremme likestilling og hindre diskriminering i tråd med bestemmelsene i Likestillingsloven.

Dette gjelder også for vårt IKS.

3.8 PERSONALMØTER OG VEILEDNING FOR ANSATTE

3.8.1 Personalmøter/team-møter

For å kunne kvalitetssikre vårt arbeid med brukerne har vi sett et økende behov for tettere samarbeid mellom veiledere, miljøarbeidere og ledelse. I vårt arbeid med sårbare, volds- og trusselutsatte barn og voksne er det svært viktig med god informasjonsflyt, felles forståelse og kunnskap. Her stilles det spesielle krav til alle ansatte både når det gjelder kartlegging og observasjon, planlegging, samarbeid, samhandling internt og eksternt, konsekvensutredning, iverksetting av tiltak, valg av ressursbruk etc.

Med dette som bakgrunn har vi team-møter, hver 14.dag, med møteplikt for alle ansatte. Her informeres det om dagens beboere/dagbrukere, situasjon og trusselbilde, endringer fra siste møte og planer framover. Her fordeles også ansvar og arbeidsoppgaver fram til neste team-møte.

3.8.2 Veiledning

I 2016 har vi hatt fokus på organisasjonens «indre liv». I denne prosessen har vi benyttet John Grimsby som prosess-veileder. John Grimsby er utdannet sykehusprest, har blant annet undervist i krisehjelp og yrkesetikk ved Høgskolen i Oslo, samt at han er en flittig brukt kurs og foredragsholder. Dette året har han veiledet personalgruppa gjennom en viktig, bevisstgjørende og lærerik prosess for utarbeidelse av Krisesenterets egen

- Visjon
- Kjerneverdier
- Etiske retningslinjer

3.8.3 Medarbeidersamtaler

Det ble ikke gjennomført medarbeidersamtaler i 2016. Dette vil bli gjennomført våren 2017.

4 Taushetsplikt og opplysningsplikt

4.1 TAUSHETSPLIKT

Alle ansatte, samt de som yter tjenester for oss er underlagt taushetsplikt etter Forvaltningsloven §§ 13 til 13 e, jf Krisesenterlova §5.

Våre brukere skriver også under egen taushetserklæring.

4.2 OPPLYSNINGSPLIKT TIL BARNEVERNET

Krisesenterlova § 6 Opplysningar til barneverntenesta: «Alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova, skal i utføringa av arbeidet vere merksame på forhold som kan føre til tiltak frå barneverntenesta.

Utan hinder av teieplikta skal alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova av eiga tiltak gi opplysningar til barneverntenesta i kommunen når det er grunn til å tru at eit barn blir mishandla i heimen eller det ligg føre andre former for alvorleg omsorgssvikt, jf. Barnevernloven § 4-10, § 4-11 og § 4-12. Det same gjeld når eit barn har vist vedvarande alvorlege åtferdsvanskar, jf. Barnevernloven § 4-24.

Barnevernloven § 6-4 andre ledd tredje og fjerde punktum gjeld tilsvarende.»

Krisesenteret for Molde og omegn IKS informerer alle brukerne om opplysningsplikten vi har og de må skrive under på at de har fått denne informasjonen.

Prosjektgruppa for «Handlingsplan mot vold i nære relasjonar» i siste arbeidsmøtet før jul.

På siste møtet før jul koser vi oss med gløgg. På bildet ser vi Iren Stranden fra Fræna kommune.

5 Samarbeidspartnere

For å kunne gi våre brukere best mulig hjelp er det viktig med samarbeid på tvers av etater og fag, og vi jobber derfor aktivt for å oppnå gode samarbeidsrutiner med aktuelle tjenester både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Gjennom et utviklingsprosjekt i samarbeid med Barne – ungdoms og familiedirektoratet har vi i 2016 hatt fokus på å få på plass formelle samarbeidsavtaler med aktuelle tjenester i Molde kommune. I 2017 vil dette arbeidet bli utvidet til alle eierkommunene.

5.1 EIERKOMMUNENE

Samarbeid er et nøkkelord i vårt arbeid med å hjelpe våre brukere til å få en bedre hverdag. Det sier seg selv at med avtale med 10 kommuner blir det en del instanser å forholde seg til, både administrativt og i hjelpeapparatet for øvrig. Gjennom år har det vist seg svært positivt for våre brukere at vi har faste personer innenfor den enkelte etat som vi samarbeider med. Denne vil etter hvert ha opparbeidet kompetanse på voldsproblematikk og mishandling, og det ser vi på som svært viktig i arbeidet med «våre» familier.

Arbeidet med utarbeidelse av kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjonar gjør at eierkommunene nå har et mye større fokus på dette temaet, og vi ser med glede fram til et enda bedre og nærmere samarbeid i denne prosessen. Allerede nå ser vi at planarbeidet involverer, ansvarliggjør og bevisstgjør kommunene i dette krevende og vanskelige arbeidet.

5.2 NAV

Nav er en viktig tjeneste for flere av våre brukere. Brukerne har ofte sammensatte hjelpebehov, eksempelvis økonomi, arbeid, utdanning, helse og bolig.

Vi benytter oss også i utstrakt grad av samarbeidsmøter og ansvarsgrupper i arbeidet med våre brukere, og her er Nav ofte deltakende.

5.3 BARNEVERTJENESTEN

Barneverntjenesten er en tjeneste som vi også samarbeider tett med i mange av våre saker.

Der foresatte velger å ta med seg barnet og flytte tilbake til voldsutøver har krisesenteret sendt bekymringsmelding til barneverntjenesten i samtlige tilfeller

Enkelte ganger er barnevernet allerede «inne» i familien før brukerne tar kontakt med oss, mens andre ganger tas det kontakt etter at de har kommet til oss. Vi opplever barnevernet som en viktig samarbeidspartner i vårt arbeid med å gi familiene og barna den hjelpen de både trenger og har krav på. Krisesenteret er jo et sted der barnevernet vet at både barn og voksne blir ivaretatt, og vi blir derfor i flere saker brukt som en viktig støttespiller for barnevernet, i deres arbeid med å kartlegge familiens hjelpebehov, skader som følge av vold, problemer/begrensninger, ressurser etc.

Ofte er det enkle grep og tiltak som skal til for at barna skal få et bedre liv og en tryggere hverdag, og her er barnevernet vår viktigste samarbeidspartner. Viser for øvrig til krisesenterets opplysningsplikt til barnevernet, se pkt. 6.2.

Det ble i 2016 etablert barnevernvakt for kommunene Aukra, Eide, Midsund og Molde. Barnevernvakta besvarer henvendelser utenfor ordinær kontortid, fra alle som er bekymret for barn eller unge, eller fra barn eller unge som selv tar kontakt fordi de ønsker hjelp/bistand fra barneverntjenesten.

5.4 FAMILIEVERNKONTORET

Familievernet er et tilbud til mennesker med ulike typer samlivs- og relasjonsproblemer. Par og familier med samlivsproblemer eller høyt konfliktnivå etter brudd har behov for rask hjelp av høy kvalitet uavhengig av bosted. Familievernkontoret skal ha et tilbud av høy kvalitet for personer utsatt for vold i nære relasjoner. Tilbudet er gratis, og det er ikke nødvendig med henvisning. Både enkeltpersoner, par og familier kan ta kontakt. Familievernkontoret foretar de fleste meklingene ved samlivsbrudd og foreldrekonflikter, alle par med barn under 16 år må gjennomføre mekling ved samlivsbrudd. Familievernkontoret i Molde gir også tilbud om: sinnemestringskurs og individuell sinnemestringsveiledning for foreldre. Fra littsint.no kan det lastes ned en gratis E-bok «Foreldreveileder i sinnemestring». Målet med hjemmesiden littsint.no og E-boken er å nå ut med psykologisk kunnskap og metode til foreldre, som et verktøy til å hjelpe seg selv med å skape en tryggere og mer forutsigbar hverdag for barna.

5.5 POLITIET

Politiets innsats er helt avgjørende for å lykkes i arbeidet for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner. Politiets oppgave er å forebygge, beskytte, etterforske og iredtefære saker som omhandler vold i nære relasjoner. Politiets arbeid, slik som beskrevet over, vil i seg selv ha en forebyggende effekt. Politiet har tatt i bruk et nytt risikovurderingsverktøy Spousal Assault Risk Assessment - SARA. Verktøyet er et rent forebyggende tiltak som har som mål å identifisere høyrisikosakene, og igangsette tiltak. På denne måten vil politiets forebyggende innsats bli satt i system. Politiet kan bidra med beskyttelsestiltak for voldsutsatte: Mobil voldsalarm, besøksforbud, kontaktforbud ved dom, omvendt voldsalarm ved dom, adressesperre, kode 6 og 7, samt bistå ved relokaliseringer.

Politiet har mulighet til å fremme saker ved offentlig påtale. Dette betyr at saker som politiet arbeider med, blir etterforsket uavhengig av anmeldelse fra den fornærmede part. For oss har politiet blitt en stadig viktigere samarbeidspartner og begge er vi avhengig av et godt og tett samarbeid for å kunne yte felles brukere best mulig hjelp. For å styrke dette viktige samarbeidet og øke politiets kunnskap om krisesentrenes tilbud/arbeid har vi også valgt å ta inn politistudenter etter forespørsel fra politihøgskolen.

I 2016 ble 24 % av våre brukere henvist fra politiet. Det er en økning på 8% i fht fjoråret.

Det ble tatt ut offentlig påtale i 21 % (30 %) av sakene, mens 29 % (16 %) av våre beboere anmeldte selv. Disse tallene viser at 50 % (46 %) av sakene blir anmeldt, enten av påtalemyndighet eller voldsutsatt selv.

5.6 ADVOKAT/ JURIDISK BISTAND

Krisesenteret har et utstrakt og godt samarbeid med flere advokatkontor for å kunne gi våre brukere og ansatte nødvendig juridisk bistand. Krisesentrene i Norge mottar tilskudd gjennom Justis- og beredskapsdepartementet gjennom ordningen «Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak». Dette tilskuddet er utrolig viktig, og utgjør en vesentlig kvalitetssikring av vårt tilbud og arbeid. Mange av våre brukere er svært sårbare, og står ofte alene og uten midler i en situasjon der juridisk bistand er avgjørende for å få ivaretatt den enkeltes rettigheter og forpliktelser etter ulikt lovverk. Det er viktig at de som er utsatt for vold, og kontakter oss for bistand, får riktig veiledning og hjelp også gjennom at ulikt lovverk blir hensyntatt og fulgt. Dette gjelder blant annet det strafferettslige, det barnevernrettslige, det familierettslige og det helseettslige.

5.7 ØVRIGE SAMARBEIDSPARTNERE

For øvrig er våre viktigste samarbeidspartnere: Rus- og psykiaritjeneste, flyktningetjeneste, fastlege, legevakt, helsestasjon og skolehelsetjeneste, hjemmebasert omsorg, skole, barnehager, Statens barnehus, Senter mot incest og seksuelle overgrep, andre krisesenter.

Sentralt samarbeider vi med, Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), og de nyopprettede regionale tilbudene RVTS som er regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, Barne- og ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir), ulike departement, UDI og Alternativ til vold (ATV).

6 Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeidsmøter

6.1 INTERN OPPLÆRING OG KOMPETANSEHEVING

Krisesenteret er en arbeidsplass med stort behov for kompetanse på mange områder, både når det gjelder miljøarbeiderne, veilederne og ledelsen ved senteret. Skal vi kunne tilby adekvat hjelp må vi til enhver tid søke å være oppdaterte på hva som skjer, hvor det finnes hjelp, hvilken hjelp/muligheter som finnes, ulike krav og retningslinjer fra myndighetenes side, lovverk etc.

I 2016 deltok ansatte på følgende kompetansegivende kurs/seminar/informasjonsmøter:

- «Kjære kollega» - Et inspirerende og lærerikt program for personale på krisesenter – om krisestøtte, kommunikasjon og kollegastøtte, v/John Grimsby
- Studietur/besøk til Krisesenteret i Kristiansand, samt Babettes hus som er et tilbud til voldsutsatte i aktiv rus
- Studietur/besøk til krisesenteret i Stavanger
- Ledersamling i Trondheim i regi av RVTS-midt. Tema: «Journalføring/Oppbevaring» «Medisinbehandling på krisesenter» «Kvinner fra asylmottak og utgiftsdekning» «Ulike organisasjonsmodeller for arbeid i krisesenter» «Samordning av overgrepsmottak og krisesenter»
- Kurs i styrearbeid for nylagte styre -og representantskapmedlemmer v/advokat Per Øverbø
- «Ulike rusmidler, virkning, tegn og symptom» v /Helga Ornbostad-Molde Behandlingssenter
- Krisesenterkonferansen. Tema: «Egenomsorg i krisesenterarbeid» «Veien videre etter opphold på krisesenteret. Reetablering-hva er det egentlig?» «reetableringen mulig modell for oppfølging» «Hva gjør vi når hjelpeapparatet svikter?»

Per Isdal, Stiftelsen Alternativ til Vold.

- «Voldsutsatte kvinners rett til bistand fra hjelpeapparatet i reetableringsfasen»
- «Spesielle regler for kvinner fra EØS-land» «Hva trenger barn etter vold?»
- «Sikkerhetsarbeid etter opphold på krisesenter» «Nytt fra Bufdir-om viktige satsninger og tiltak på voldsfeltet» «Utenlandske kvinners rett til fortsatt opphold i Norge etter å ha vært utsatt for mishandling» «Prosjekt November»
- «Traumebevisst miljøterapi med fokus på utsatte grupper» v/Gunnvor Pettersen-RVTS-Midt
- «Egenutvikling og kommunikasjon»-Nettverkssamling i regi av RVTS-Midt
- «Samtaler med barn, den dialogiske kommunikasjonsmetode» v/Åse Langballe
- «Rusens virkning på hjernen» v /Helga Ornbostad-Molde Behandlingssenter
- Kompetanseprogrammet «Fokus på traumer» – Forståelse og behandling av PTSD og komplekse traumer
- «Gode modeller for samarbeid og samhandling i arbeidet mot vold i nære relasjoner» v/RVTS-Midt og Justis- og beredskapsdepartementet.

6.2 SAMARBEIDSMØTER

Krisesenteret deltar jevnlig i samarbeidsmøter med ulike nasjonale, regionale, fylkeskommunale, kommunale, private og frivillige tjenester og organisasjoner. Dette kan være i forhold til brukere, ansatte, ulike tema, nytt bygg etc.

De fleste samarbeidsmøtene gjelder brukerne våre, og da varierer det selvsagt hvem vi møter og hvor ofte, men det er gjennomsnittlig flere møter pr. uke.

Det regionale samarbeidet har blitt stadig sterkere og viktigere inn i vårt fagfelt, og vi ser stor nytte av å delta på møter, kurs, konferanser og nettverkssamlinger i regi av Fylkesmannen og RVTS-Midt.

Det viser seg også at vår kompetanse som et ressurscenter i arbeid med vold i nære relasjoner blir stadig mer etterspurt både lokalt, regionalt og nasjonalt.

2016 har også vært et hektisk år med mye møteaktivitet i forbindelse med ferdigstilling av nytt krisesenter.

Besøk av Innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug.

To av våre ansatte, Gunhild og Isabel er ansvarlige for undervisning om vold i nære relasjoner som krisesenteret tilbyr alle 9. klasser i vår region.

7 Forebyggende arbeid/ utadrettet virksomhet

7.1 VÅRT TILBUD OM PRAKSISPLASS OG HOSPITERING FOR ULIKE STUDIER

Vi ser det som svært viktig at de ulike utdanningstilbudene får mulighet til å tilegne seg kompetanse innenfor vårt fagfelt. Etter forespørsel fra de ulike høyskolene tilbyr vi derfor praksisplass for et visst antall studenter pr. år, samt hospiteringsplasser. Dette er en fin måte å spre informasjon og kunnskap om vårt arbeid og tilbud ut til studenter innenfor helse, barnevern og politi. I 2015 hadde vi 1 vernepleiestudent som hadde fordjupningspraksis i 11 uker hos oss. På grunn av mye ekstra arbeid og stor aktivitet i forbindelse med nytt bygg, hadde vi i 2016 begrenset kapasitet til studenter som ønsket å hospitere hos oss. Det medførte at det kun var 1 sosialarbeider-student fra Høgskolen i Volda som fikk tilbud om hospitering.

7.2 INFORMASJON

Sosiale medier er etter hvert blitt en svært viktig arena for formidling av informasjon. Vi både søker og sprer informasjon gjennom internett. Det er viktig for oss å ha en hjemmeside som er oppdatert og lett tilgjengelig, samtidig som vi også har opprettet egen Facebook-side, der vi legger ut og deler fagstoff og aktualiteter.

I tillegg er vi opptatt av å spre informasjon om vårt tilbud ved å legge ut våre brosjyrer i alle eierkommunene våre.

7.2.1 Barnehager og skoler

Vi har sett det som et viktig satsingsområde å informere barn og unge om vold i nære relasjoner. Vi er derfor ute i barnehager, grunnskoler og videregående med informasjon om vårt tilbud og arbeid. Her har informasjonen rettet seg både mot barn/unge og ansatte.

Krisesenteret har utarbeidet undervisningsopplegg for 9. trinnet i grunnskolene i vår region. Dette arbeidet har blitt prioritert ut til kommunene i skoleåret 2016/17, finansiert bl.a. av midler fra departementet. Nesten alle ungdomsskolene i våre eierkommunene har takket ja til undervisning om vold i nære relasjoner og på denne måten har vi nådd ut med viktig informasjon til ca. 500 elever.

7.2.2 Flyktingetjenester og asylmottak

Som tidligere år, har vi også i 2016 vært benyttet av kommuner til å delta på Introduksjonsprogrammet for flyktninger, hvor vi informerer om vold, konsekvenser av vold, krisesenterets tilbud, etc.

7.2.3 Ulike lag/foreninger og organisasjoner

Det har i 2015 vært mange henvendelser fra ulike lag og organisasjoner som ønsker informasjon om Krisesenteret. Informasjon er viktig, og vi prøver derfor å prioritere disse henvendelsene.

7.2.4 Eierkommunene

Krisesenteret eies av 10 kommuner og det er viktig at alle kommunene føler nærhet og et eierforhold til Krisesenteret. Det er av stor betydning at kommunene har mulighet til å følge oss og være kjent med det tilbudet vi gir som de betaler for.

NOVAs evaluering av kommunenes implementering av Krisesenterloven (NOVA rapport nr. 19/14) viser at voldsutsatte personer med tilleggsproblematikk knyttet til rus, psykiatri eller funksjonsnedsettelse ikke får et godt nok krisesentertilbud i henhold til krisesenterloven. Bufdir har derfor fått i oppdrag å sette i gang utviklingsprosjekt for å

styrke tilbudet til utsatte grupper. Sentralt i oppdraget er å utvikle og prøve ut modeller for samarbeid mellom krisesenteret og aktuelle tjenester i hjelpeapparatet/kommunen, og utvikle anbefalinger for å styrke krisesentertilbudet til målgruppene på landsbasis. Molde kommune/Krisesenteret for Molde og omegn IKS er valgt som ett av tre utprøvningssteder i prosjektet. Dette passet godt med at våre eierkommuner har bygd et krisesenter som har egnede lokaliteter til å kunne tilby disse brukergruppene et tilgjengelig og tilrettelagt tilbud. Med universell utforming og 2 adskilte bo-enheter kan vi gi brukerne et botilbud som er adskilt fra avdelingene, men som samtidig ligger tilknyttet disse. Vårt nye senter er også svært sikkert, og ivaretar alle kravene i «Forskrift om krav til fysisk sikring av lokale i krisesentertilbudet».

En viktig del av dette utprøvningsprosjektet har vært å få på plass formelle samarbeidsavtaler mellom Krisesenteret og aktuelle samarbeidende tjenester. Gjennom dette arbeidet har ulike tjenester fått viktig informasjon og kunnskap om krisesenteret sitt tilbud og arbeid, samtidig som vi har fått nyttig informasjon fra våre samarbeidspartnere. Gjennom samarbeidsavtalene vet vi hva vi kan forvente av hverandre, og hvordan vi best mulig skal samarbeide og samhandle for å få et samordnet tjenestetilbud i kommunen og regionen.

Ellers har utstrakt samarbeid i prosjektgruppa for utarbeidelse av «Handlingsplan mor vold i nære relasjoner» også gitt oss unik kunnskap om kommunene og ulike tjenester både i 1. og 2.-linje-tjenesten.

8 Våre lokaler / nytt bygg

Krisesenteret flyttet ut av sine lokaler i en kommunal 4-mannsbolig i Øvre veg 5, høsten 2013. I påvente av at nytt bygg leide vi lokaler av Molde kommune i Råkhaugen omsorgssenter i Nordbyen.

Etter planen skulle det nye bygget være innflyttingsklart sommeren 2016. Innflyttingen ble imidlertid skjøvet noe ut i tid, og kunne først finne sted i desember 2016. Stor var imidlertid gleden da ansatte kunne møte til sin første ordinære arbeidsdag i det nye Krisesenteret 13. desember 2016!

Vi har nå et Krisesenter som er skreddersydd for brukernes/våre behov, og de ulike krav som stilles gjennom ulikt lov – og regelverk. I våre nye lokaler kan på en god og funksjonell måte ivareta pålagt sikkerhet, tilgjengelighet, personvern, likeverdig tilbud for kvinner, menn og barn, lekemuligheter og alt det som er viktig for både brukere og ansatte. Med dette nye bygget gis vi muligheten til å nå vår visjon: «Krisesenteret for Molde og omegn – din trygghet». Tryggheten skal gjelde både for de voldsutsatte, og den skal gjelde for våre samarbeidspartnere. Bygget skal ha så god sikkerhet at alle brukere og ansatte kan føle seg trygge og personalet skal samlet ha kompetanse som gjør at både voldsutsatte og samarbeidspartnere føler seg trygge på at vårt tjenestetilbud har den profesjonaliteten, kvaliteten og handlekraften som kreves.

Det nye bygget har 4 etasjer, og eies av Molde Eiendom KF. Molde kommune leier størstedelen av 1. etasje, mens Krisesenteret leier resten av bygget. Vår del i 1. etasje inneholder garderobe, trimrom, vaskerom og lager. I 2. etasje er Krisesenterets hovedinngang, med sikkerhets-sluse og tilhørende vakt-rom, vestibyle, 2 samtalerom, grovgarderobe, varemottak, sportsbod, garasje og administrasjons – og kontorfløy.

Krisesenterets største beboer-avdeling ligger i 3. etasje. Denne inneholder 7 bo-enheter, der den ene bo-enheten ligger adskilt fra de øvrige, slik at det blir mulig å gi et botilbud som, ved behov, er «skjermet» fra de andre. I denne etasjen er det felles stue og

Krisesenterets gamle lokaler i Øvre veg 5 rives.

kjøkken, lekerom for små barn, ungdomsrom og «herjerom» med klatrevegg, tjukkas og puter. Denne etasjen har også en stor veranda. I 4. etasje har vi den minste beboer-avdelingen. Her er det 3 bo-enheter, der den ene er adskilt som i 3. etasje. Denne avdelingen har også felles stue og kjøkken, samt eget vaskerom. Vi har også en stor tak-terrasse i 4. etasje, og denne vil bli spesielt god å ha for voksne og barn som har et strengt sikkerhets-regime på grunn av høgt trussel-nivå, og derfor ikke kan bevege seg fritt ute.

Ellers har vi et relativt stort ute-område som er inngjerdet, og port som til enhver tid skal være låst. Her er det leikehytte, sandkasse, dissestativ og utemøbler som gjør dette til en god uteplass for liten og stor.

Vi er utrolig takknemlige for endelig å være i lokaler som er funksjonelle, og som vi selv har fått muligheten til å være med på å utforme i forhold til våre behov!

Det har ikke vært fremleie av Krisesenterets lokaler i 2016.

9 Vårt tilbud

9.1 TILBUD TIL BRUKERNE OG VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

Krisesenteret er døgntilgjengelig 365 dager i året, og er i første rekke et bo- og veilednings- samtaletilbud.

1. januar 2010 trådte Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova) i kraft. Loven pålegger alle kommuner å være tilknyttet et krisesentertilbud. Kommunene skal sørge for et godt og helhetlig tilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. De siste årene ser vi også et stadig større behov for å gi tilbud om par-samtaler, da volden ofte blir utøvd fra begge parter.

Ved å være et lavterskeltilbud som er åpent hele døgnet hele året, med en personalgruppe med høy faglig kompetanse har Krisesenteret en unik mulighet til å kunne bidra til et helhetlig tilbud.

Volden har mange fasetter, og kan føre til alvorlige og sammensatte konsekvenser for både utsatte og utøvere. Dette stiller spesielle krav til oss som ansatte og vårt arbeid med den enkelte bruker/familie. For at vi på best mulig måte skal kunne kvalitetssikre arbeidet som gjøres, er kvaliteten på vårt kartleggings- og observasjonsarbeid spesielt viktig. Samtidig med dette skal brukernes medvirkning i tiltaks- og gjennomføringsfasen ivaretas ut ifra den enkeltes forutsetninger og ressurser.

Våre brukere er i en krisesituasjon når de kontakter oss. Vi arbeider kunnskapsbasert, med støtte fra forskning innen krise- og traumefeltet. Det legges spesielt vekt på stabiliserende tiltak i det daglige arbeidet med brukerne. Dette for blant annet å kunne øke personens evne til å regulere eget symptomtrykk og håndtere egen situasjon.

For å få gode løsninger for våre brukere er det av stor betydning at vi har et godt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet. Vi ser det som viktig at våre brukere knyttes opp mot hjelpeapparatet i egen hjemkommune i en tidlig fase i vårt arbeid, med tanke på eventuell videre oppfølging.

Vi gir i tillegg tilbud til alle våre eierkommuner om muligheten til kriseplassering av barn alene hos oss, etter avtale med barnevern eller politi. Ekstrakostnadene dette medfører skal dekkes av den kommunen som benytter tilbudet. Etter at Krisesenteret ble lovpålagt og et kommunalt ansvar, er vi nå en del av det offentlige hjelpeapparatet.

Fra en av våre flotte turer med barn og foreldre til Atlanterhavsparken i Ålesund. Gode opplevelser gjør vanskelige dager lettere!

Vårt tilbud kan i korte trekk beskrives med følgende stikkord:

- Botilbud for kvinner, menn og deres barn
- Samtaler/veiledning
- Tilbud til barn/unge ved vår barne- og ungdomsarbeider
- Telefontilbud med rådgivning
- Kriseplassering av barn etter avtale med politi eller barneverntjeneste
- Samarbeid med det øvrige offentlige hjelpeapparatet
- Reetablering og oppfølging etter utflytting dersom det er ønskelig
- Utadrettet virksomhet i form av opplæring/informasjon/media

9.2 KVINNER, MENN OG BARN SOM BENYTTET VÅRT TILBUD

Som tidligere beskrevet ble kommunene pålagt å gi et likeverdig tilbud til kvinner, menn og barn fra 2010.

Voldsutsatte personer er ikke en ensartet gruppe, de er forskjellige og det er også behovet for hjelp. Volden skjer i hovedsak i parforhold (både heterofile og homofile), men vi har også eldre brukere som er utsatt for vold og overgrep av barn, barnebarn eller andre nærstående personer, søsken som utsettes for vold av større søsken etc. En viktig del av vårt arbeid er å vektlegge de ressursene den enkelte har, og aktivt ta disse i bruk på veien til en bedre hverdag. Dårlig selvfølelse etter mange års fysiske og/eller psykiske overgrep gjør at mange ofte har liten tro på egen verdi og egne ressurser. Vi arbeider derfor aktivt for at brukerne våre skal komme seg ut av «offerrollen» og ta regien over eget liv. I dette arbeidet blir mestring og brukermedvirkning svært viktig.

Når personer med minoritetsbakgrunn tar kontakt med oss viser det seg at de ofte har komplekse problemer og et stort hjelpebehov. Mange kan svært lite norsk, og det medfører store utfordringer både for brukerne og for oss som hjelpere.

Skal vi kunne hjelpe må vi også ha kompetanse som gjør oss i stand til å yte riktig og adekvat hjelp. Betydningen av utdanning og skoloring blant våre ansatte blir derfor viktig for å kunne gjøre et godt nok arbeid og oppnå gode resultat i vårt arbeid med disse familiene.

Minoritetsfamilier trenger ofte ekstra bistand for å kunne orientere seg i det norske systemet, og i dette arbeidet er tolker en viktig/nødvendig medhjelper. Her har vi ved krisesenteret benyttet tolk konsekvent der det har vært nødvendig, men vi ser at hjelpeapparatet for øvrig er alt for lite flink til å bruke tolketjeneste. Dette vanskeliggjør og forlenger ofte saksgangen, samt at det medfører mange misforståelser og feil avgjørelser. Dette blir en ekstrabelasting som man bør unngå når mennesker er i en krisesituasjon, vi vil derfor fortsette å minne våre samarbeidspartnere på nødvendigheten med bruk av tolk. Med manglende oppholdstillatelse, for kort opptjeningstid i Norge i forhold til trygderettigheter og andre ytelser, kan det ofte være vanskelig å skaffe ny bolig til denne gruppen, slik at deres botid på krisesenteret kan bli svært lang.

Brukere kan ha opprinnelig opphold på asylmottak, men må overflyttes til oss grunnet vold og mishandling. I disse situasjonene er det viktig å få i gang prosessen med overflytting til nytt mottak så snart som mulig for familienes skyld, ikke minst med tanke på barna, som ofte er i skolealder.

Personer fra andre nasjoner/kulturer som er truet med tvangsekteskap og trafficking (menneskehandel) søker også ofte tilflukt og bistand hos oss. Denne problematikken er svært kompleks og krevende og det stilles stadig nye krav til ansatte sin kompetanse. Disse sakene krever også ofte et utstrakt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, og her er vi svært avhengige av hverandres kompetanse og oppfølging for å få et best mulig resultat. Bygging av nettverk blir her viktig for å ivareta familiene både under og etter oppholdet på senteret.

9.2.1 Barna på senteret

I 2016 bodde det 22 barn på senteret. Mange av kvinnene og mennene som oppsøker oss har barn, og det viser seg at volden ofte har pågått over tid. Erfaring og forskning

Atlantehavsparken i Ålesund.

Fra vår befarings-runde til andre krisesenter i forbindelse med vårt tilbud til voldsutsatte med tilleggs-utfordringer. Her er vi på besøk hos Krisesenteret i Stavanger, fra venstre: Monica Velde Monsen, dagl leder i Stavanger - Randi Bergundhaugen, styreleder i Molde - Janne Kari Svergja, prosjektleder i Molde.

Gavepenger kommer godt med til innkjøp av nødvendig leker og utstyr til barn og unge.

viser at volden naturlig nok påvirker foreldrerollen. En trygg foreldrerolle er uforenlig med vold. Når mor eller far er i krise kommer barnas behov i bakgrunnen. Hvis forelderen er alvorlig traumatisert, redd, deprimeret og har et høyt angstnivå blir det vanskeligere å fylle foreldrerollen. Når det er de «trygge» voksne som gjør tilværelsen utrygg blir det desto vanskeligere å være barn.

Så langt det er mulig lar vi barna gå i sin vanlige skole/barnehage, og her er kommunene flinke til å stille opp med dekning av ekstra utgifter til buss/drosje. Vi har også gått til anskaffelse av bil til Krisesenteret, og denne blir flittig brukt til blant annet henting og bringing av barna slik at de ikke skal måtte forklare hvorfor de kommer i drosje til skolen/barnehagen. Når kvinner/menn har med seg barna sine til Krisesenteret er de primært deres ansvar, men vi avlaster ved behov.

Trygghet, forutsigbarhet og stabilitet er svært viktig i barns hverdag, og dette er ikke mindre viktig på Krisesenteret. I arbeidet med å oppnå dette er det viktig med struktur og planer. Herunder kommer faste måltid, skole/barnehage, leggetider etc.

Krisesenteret er opptatt av å ivareta barnas behov og rettigheter, og i dette arbeidet er barne- og ungdomsarbeiderens «samtaler», lek og aktivitet med barna/de unge utrolig viktig. Det er ikke sjelden at barn som lever med vold i familien blir symptombærere på det som skjer. Enkelte har gjort seg «usynlige» over tid mens andre er svært utagerende, noen er generelt triste, mange har problemer med konsentrasjon etc. Ulik måte å takle vanskelighetene på kan gi ulik atferd og konsekvenser, dette krever ulike tiltak fra oss og våre samarbeidspartnere. Ofte er hjelpeapparatet allerede «inne i» familiene når de oppsøker krisesenteret, og vi samarbeider både under og etter endt opphold hos oss.

Det gjør noe med et barn å oppleve at de som skulle verne barnet mot verden, selv medvirker til at barnet blir stående alene, nakent og uten mulighet til å unnsnippe voldens mareritt. Barn som lever i familier der det forekommer vold er selv i risikozonen for en rekke ulike overgrep.

Mange av barna blir selv utsatt for mishandling i forbindelse med at forelderen mishandles. –Yngre barn som sitter på armen og eldre barn som går i mellom er spesielt utsatt. Forelderen tar ubetinget et ansvar når de fjerner barnet fra voldssituasjonen i hjemmet og bringer det i sikkerhet på Krisesenteret. Når den første usikkerheten er over i møte med alt det nye, faller de fleste barn snart til ro og de vil kunne oppleve Krisesenteret som et trygt sted.

Energi som før var bundet opp i rene overlevingsstrategier, kan frigjøres i barnet. Når omgivelsene blir rolige og trygge, og noen andre «passer» på mor eller far.

22 barn bodde på senteret i 2016. 13 jenter og 9 gutter bodde på Krisesenteret i til sammen 810 døgn. Gjennomsnittsalderen på barna var 6,7 år og de bodde hos oss i gjennomsnitt 36,8 døgn.

Relasjonen mellom barnet og voldsutøver:

Barnets far:.....	68 %
Barnets stefar:.....	18 %
Barnets mor:.....	18 %
Annen familie/en eller flere bekjente:.....	18 %

Går barnet til vanlig i barnehage eller skole?

Går i barnehage:.....	32 %
Går på skole:.....	50 %
Nei:.....	18 %

56 % av barna har ikke kunnet fortsette å være i barnehagen/skolen under oppholdet. I 70 % av tilfellene skyldes dette ivaretagelse av sikkerheten til barnet. 50 % av barna deltar til vanlig ikke i organiserte fritidsaktiviteter.

Krisesenteret har i 2016 samarbeidet med følgende instanser om barna:

- Fastlege/legevakt
- Barnevern
- Bufetat
- TTT-team
- Politi
- Skole og barnehage
- Flyktninginstans
- Barnehus
- Senter for foreldre og barn
- Helsesøster
- Tannlege
- Advokat
- PPT

Krisesenteret har sendt bekymringsmelding til barneverntjenesten i 64 % av sakene. Der foresatte velger å ta med seg barnet og flytte tilbake til voldsutøver, har Krisesenteret sendt bekymringsmelding til barneverntjenesten i samtlige tilfeller.

9.2.2 Voksne og barn med funksjonsnedsettelse

Avhengighet til andre mennesker øker sårbarheten for vold og overgrep. Risikoen kan synes å øke med graden av funksjonsnedsettelse og behovet for hjelp.

I følge undersøkelser opplever personer med funksjonsnedsettelse overgrep like ofte som personer uten funksjonsnedsettelse, men over lengre perioder. De kan oppleve grove overgrep i form av å bli nektet hjelpemidler, mat, medisiner og nødvendige helsetjenester. En del personer med funksjonsnedsettelse har et dårlig sosialt nettverk, og er ofte redde for å miste det de har. Mange har i tillegg lav inntekt eller uføretrygd, og dermed dårlig økonomi. Slik blir terskelen for å gå ut av forholdet veldig høy. Det blir vanskelig for personen å komme seg ut av forholdet eller gå til anmeldelse hvis en er avhengig av hjelp fra den som er voldsutøver.

9.3 VEIEN MOT ET SELVSTENDIG LIV

Voldens mekanismer og konsekvenser er sammensatte, og ikke alltid enkel å skjønne rekkevidden av. I vårt samarbeid med hjelpeapparatet møter vi altfor ofte manglende kunnskap/ forståelse for at våre brukere velger å flytte hjem til voldsutøver en eller flere ganger.

Vi må imidlertid ha forståelse for at å bryte ut av et voldelig forhold er en møysommelig prosess. Det stilles store krav til den utsatte i en periode hvor de er på det svakest og mangler energi og tro på seg selv. Det er mange faktorer som spiller inn for at den enkelte skal lykkes i å bryte ut av forholdet. Mange preges av dårlig selvfølelse, de kan være traumatiserte, ha manglende norskkunnskaper, dårlig økonomi og stor usikkerhet vedrørende rettigheter og muligheter for å få oppholde seg i Norge etter et eventuelt brudd. Noen av brukerne har allerede bestemt seg for at de aldri skal tilbake til voldsutøver før de ankommer Krisesenteret. Andre kommer fordi de føler seg presset av familie, venner eller hjelpeapparat, og har derfor ikke kommet så langt i egen motivasjon/prosess, og da er muligheten for at man bryter ut av det voldelige forholdet svært liten. Forskning og erfaring viser at indre eller ytre motivasjon er av stor betydning for om eller når den enkelte klarer å bryte ut av et mishandlingsforhold.

Gjennom mange års arbeid med denne typen problematikk, har vi sett betydningen av en helhetlig oppfølging av familiene også etter at de har flyttet ut fra Krisesenteret.

De siste årene har vi brukt mye ressurser på reetableringsfasen og oppfølgingen av familiene når de har flyttet ut fra oss og over i egen bolig. Vi ser på dette arbeidet som svært viktig for at flest mulig skal fungere best mulig i sitt nye liv og bli selvstendige familier som ikke så lett skal overtales til å flytte tilbake til voldsutøver på grunn av press, dårlig økonomi, ensomhet eller skam og skyldfølelse.

Det viser seg også at dårlig språkforståelse er et mye større problem enn vi kunne ane for mange av våre brukere. Dette kan igjen føre til at brukeren søker tilbake til voldsutøver for å få hjelp til praktiske ting som utfylling av skjema, hjelpe barna med lekser etc. Det er heller ikke sjelden at de må «betale» sin velgjører med seksuelle tjenester for å få hjelp til ulike ting når det trengs. På denne måten blir den utsatte fortsatt stående i et avhengighetsforhold til voldsutøver, og veien tilbake til et uverdigg forhold kan bli svært kort. Denne avhengigheten og underdanigheten fører også til at selvfølelsen fortsatt brytes ned og gjør det umulig å se muligheten til et liv der man klarer seg selv. I disse prosessene kan Krisesenteret og nødvendig tett oppfølging utgjøre den store forskjellen.

10 Statistikk

Mange av brukerne tar kontakt med oss på eget initiativ, mens andre henvises til oss fra andre instanser. De fleste ringer på forhånd, men det er også mange som kommer direkte uten avtale. Vi er et lavterskeltilbud, så det er ikke nødvendig med henvisning eller timeavtale.

Noen kommer til samtale for å få råd/veiledning, mens andre har behov for et sted å bo på grunn av volden/krisen i hjemmet. Mange av de som bor hos oss bruker også senteret aktivt etter at de har flyttet ut. Noen kommer bare på besøk, mens andre kommer for å fortsette arbeidet med egenprosess, eller for å få hjelp til diverse praktiske problemer som utfylling av skjema, skriving av søknader etc.

De opplysningene vi samler for utarbeidelse av statistikk er kun de opplysningene som brukerne samtykker i, og som går på årsak, alder, forhold til voldsutøver, antall barn etc. Dette er opplysninger som Barne- og ungdoms og familiedirektoratet innhenter fra alle sentrene for å kunne danne seg et bilde av omfanget når det gjelder vold i nære relasjoner og bruken av krisesentrene.

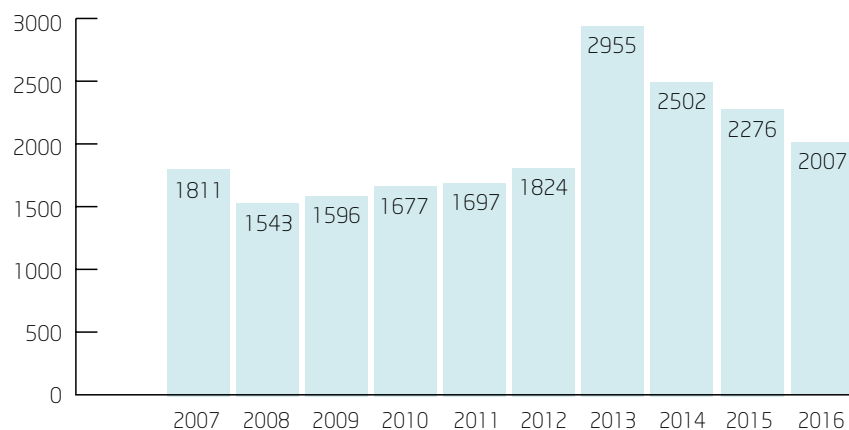
Med bakgrunn i at Krisesenteret flyttet inn i nye lokaler høsten 2016 hadde vi ikke botilbud i november og desember. Redusert botilbud gir også redusert antall overnattingsdøgn for 2016.

	Antall	Døgn
Kvinner	36	1158
Menn	2	39
Barn	22	810
Totalt	60	2007

10.1 BEBOERE

Gjennomsnittlig botid: 33,5 døgn

Overnattingsdøgn totalt for voksne og barn 2007 - 2016

	Antall	Døgn
Kvinner	36	1158
Menn	2	39
Totalt	38	1197

10.1.1 Voksne (over 18 år)

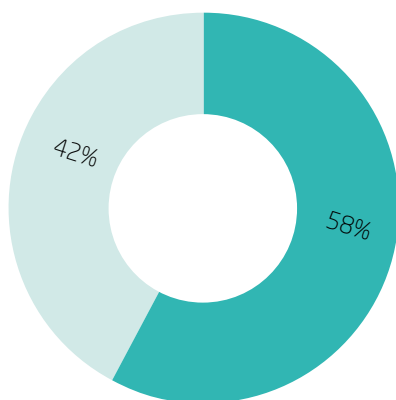
38 voksne i 1197 døgn

Gjennomsnitt botid: 31,5 døgn

58 % av våre beboere har rus- og/eller psykiatriproblematikk
39 % av våre beboere har kognitive vansker av varig karakter (over 6 mnd)
55 % av våre beboere har stønad/trygd/pensjon som hovedinntektskilde,
37 % er i arbeid heltid eller deltid

Nasjonalitet:

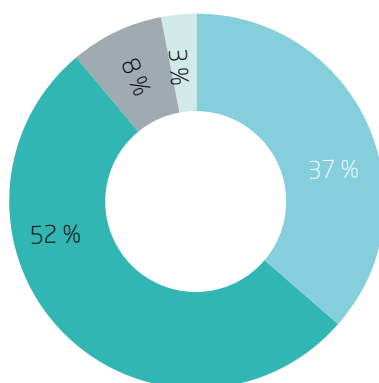
- Utenlandsk opprinnelse
22 personer (58 %)
- Etnisk norske
16 personer (42 %)

Antall ulike nasjonaliteter: 11
(Brasil, Eritrea, Filipinene, Iran, Kina,
Norge, Polen, Russland, Somalia,
Thailand, Tyskland).

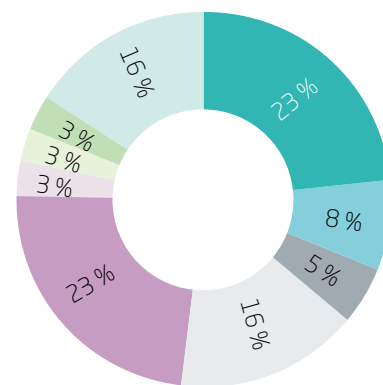
Hvilken kommune kommer beboeren fra?

- Vertskommunen,
14 personer (37 %)
- Annen kommune fra IKS,
20 personer (52 %)
- Annen kommune,
3 personer (8 %)
- Ingen kommunetilhørighet,
1 person (3%)

Hvem henviste beboeren til Kriसेnteret?

- Eget initiativ, 9 personer (23 %)
- Familie/venn/bekjent, 3 personer (8 %)
- Lege/legevakt (0 %)
- Overgrepsmottak (0 %)
- Helsesøster-/stasjon (0 %)
- NAV/sosialkontor, 2 personer (5 %)
- Barnevern, 6 personer (16 %)
- Politiet, 9 personer (23 %)
- Advokat (0 %)
- Familievernkontor (0 %)
- Flyktninginstans, 1 person (3 %)
- Skole, 1 person (3 %)
- Interesseforening (0 %)
- Annet krisesenter, 1 person (3 %)
- Annet (rus/psykiatri), 6 personer (16 %)

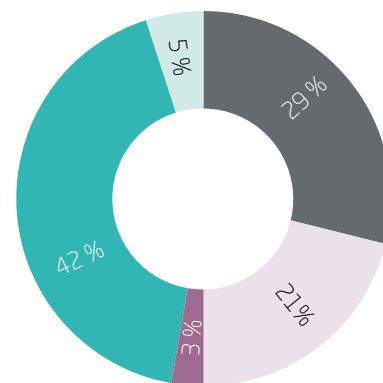

Henvist av

Vi får henvisninger fra ulike instanser, men størst antall henvendelser kommer i 2016 fra politiet.

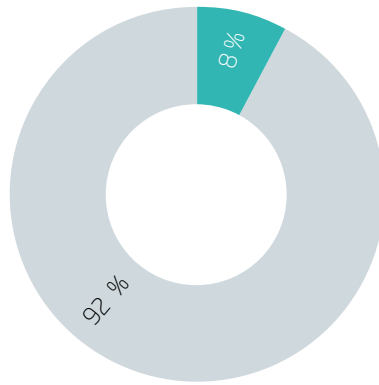
Er forholdet anmeldt?

- Ja, av beboer, 11 personer (29 %)
- Ja, ved offentlig påtale, 8 personer (21 %)
- Ja, av annen instans, 1 person (3 %)
- Nei, 16 personer (42 %)
- Vet ikke, 2 personer (5 %)

Hvem er voldsutøver?

- Kvinner, 3 personer (8 %)
- Menn, 38 personer (92 %)

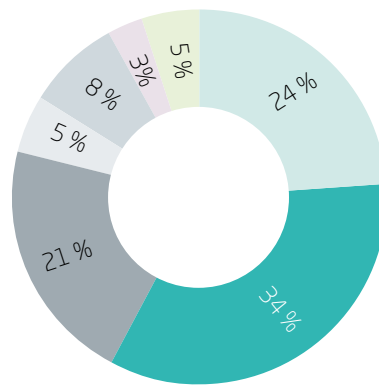
(3 beboere har vært utsatt for vold fra flere enn 1 person)

I 85 % av sakene er det ektefelle/samboer/kjæreste eller tidligere ektefelle/samboer/kjæreste som oppgis som voldsutøver

I 84 % av sakene betegnes voldsutøver som «alltid ruspåvirket» eller «av og til ruspåvirket»

Hvor drar beboeren etter oppholdet ved krisesenteret?

- Hjem til egen bolig (uten voldsutøver), 9 personer 24 %
- Ny/annen bolig, 13 personer 34 %
- Tilbake til voldsutøver, 8 personer 21 %
- Slektninger/venner, 2 personer 5 %
- Annet krisesentertilbud 0 %
- Institusjon, 3 personer 8 %
- Flyktninginstans, 1 person 3 %
- Vet ikke/annet sted 2 personer 5 %

	Antall
Gutter	9
Jenter	13
Døgn til sammen	810

10.1.2 Barn (under 18 ÅR):

Gjennomsnittlig alder 6,7 år

Relasjonen mellom barnet og voldsutøver

Barnets far, 15 personer 68 %

Barnets stefar, 4 personer 18 %

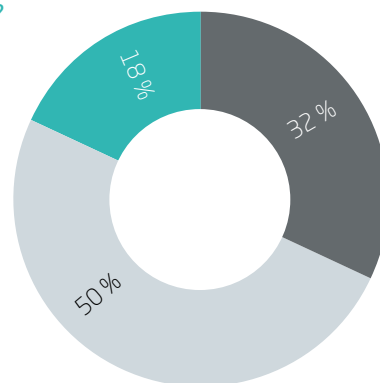
Barnets mor, 4 personer 18 %

Annen familie/en eller flere bekjente,
4 personer 18 %

(Noen barn har opplevd vold fra flere enn
1 person)

Går barnet til vanlig i barnehage eller skole?

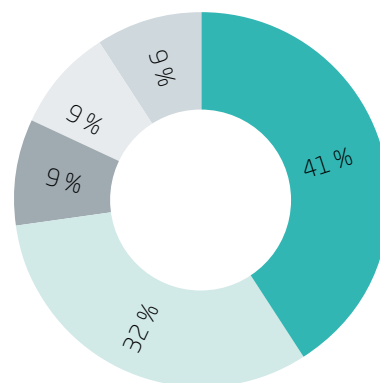
- Går i barnehage, 7 personer 32 %
- Går på skole, 11 personer 50 %
- Nei, 4 personer 18 %

56 % av barna har ikke kunnet fortsette å være i barnehage/skole under oppholdet.
I 70 % av tilfellene skyldes dette ivaretagelse av sikkerheten til barnet
50 % av barna deltar til vanlig ikke i organiserte fritidsaktiviteter

Hvor drar barnet etter oppholdet ved krisesentertilbudet?

- Hjem til egen bolig (uten voldsutøver),
9 personer 41 %
- Ny/annen bolig, 7 personer 32 %
- Tilbake til voldsutøver, 2 personer 9 %
- Flyktninginstans, 2 personer 9 %
- Annet sted, 2 personer 9 %

Krisesenteret har sendt bekymringsmeldinger til barneverntjenesten i 64 % av sakene.
Der foresatte velger å ta med seg barnet og flytte tilbake til voldsutøver, har Krisesenteret sendt bekymringsmelding til barneverntjenesten i samtlige tilfeller.

Krisesenteret har i 2016 samarbeidet med følgende instanser om barna:

- Fastlege/legevakt
 - Barnehus
 - Barnevern
 - Senter for foreldre og barn
 - Bufetat
 - Helsesøster
 - TTT-team
 - Tannlege
 - Politi
 - Advokat
 - Skole og barnehage
 - PPT
 - Flyktningsinstans
-

10.2 DAGBRUKERE

Vårt tilbud om veiledning er etter hvert blitt en viktig og stor del av vårt arbeid. Her kan personer som er utsatt for vold i nære relasjoner komme til samtale uten nødvendigvis å ha bestilt time på forhånd. Vi har også samtaler med partnere/andre familiemedlemmer etc. dersom det er et ønske fra brukeren, samt at situasjonen tilsier at det er hensiktsmessig.

Det beste er selvsagt at brukeren avtaler tid for samtale på forhånd, men en krise skjer ofte akutt og da trenger en også akutt hjelp. Mange av samtalene/rådgivningen gjelder også problemer i familier der det over tid har bygd seg opp et høyt konfliktnivå.

Personer av utenlandsk opprinnelse henvender seg ofte for å få hjelp til utfylling av skjema, og andre praktiske problemer i forbindelse med reetablering etc.

I 2016 var det 47 brukere som kontaktet oss for veiledning i ulike sammenhenger. Av disse var det 36 kvinner (77 %) og 11 menn (23 %).

Vår erfaring med å være et kjønnsnøytralt tilbud, tilsier at voldsutsattes hjelpebehov ikke er kjønnsbetinget, men personbetinget. Menn som er utsatt for vold i nære relasjoner kan ha et større behov for et veiledningstilbud enn et bo-tilbud. Etter å ha gitt et kjønnsnøytralt tilbud i fire år, ser vi at konsekvensene som følger av volden er mye de samme for menn som for kvinner.

Antall samtaler: 298

Antall unike personer/saker: 58

- hvorav 2 personer/saker gjelder barn under 18 år

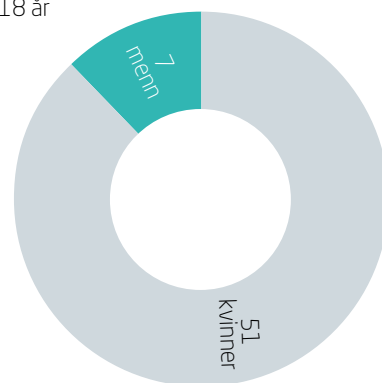
Aldersspenn fra 16 til 84 år

Kvinner: 51 personer 88 %

Menn: 7 personer 12%

● Kvinner: 51 personer (88 %)

● Menn: 7 personer (12 %)

60 % av dagbrukerne har rus- og /eller psykiatriproblematikk

36 % av dagbrukerne har kognitive vansker av varig karakter (over 6 mnd)

19 % av dagbrukerne har kronisk(e) sykdom(mer)

41 % av dagbrukerne er i arbeid heltid eller deltid

47 % av dagbrukerne har stønad/trygd/pensjon som hovedinntektskilde

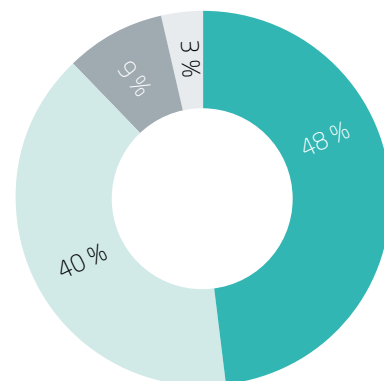
Kommunetilhørighet

● Vertskommunen: 28 personer

● Annen kommune fra IKS: 23 personer

● Annen kommune: 5 personer

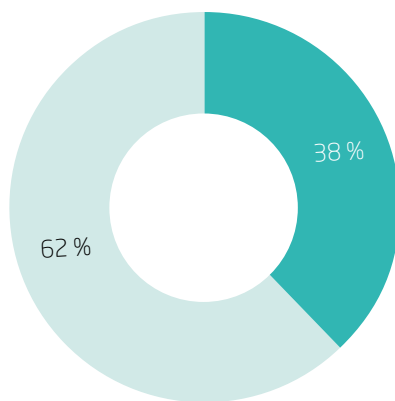
● Ingen kommunetilhørighet: 2 personer

Nasjonalitet:

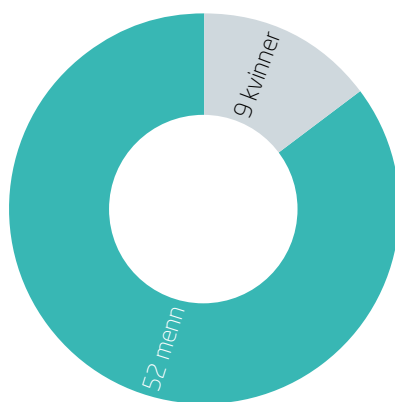
- Utenlandsk opprinnelse (38 %)
- Etnisk norske 62 %

Antall ulike nasjonaliteter: 12
Afghanistan, Brasil, Danmark, Filipinene,
Nederland, Norge, Palestina, Polen,
Russland, Syria, Thailand, Tyskland)

Hvem er voldsutøver?

- Kvinner: 9 personer
- Menn: 52 personer

I 78 % av sakene er det ektefelle/samboer/kjæreste eller tidligere ektefelle/samboer/kjæreste som oppgis som voldsutøver.

Riving av Øvre veg 5.

11 Året som har gått

2016 vil for alltid være et merkeår i Krisesenteret for Molde og omegn IKS sin historie. I desember kunne Krisesenteret endelig flytte inn i nytt bygg med lokaler som er bygget for det formålet det er satt til å tjene. Våre 10 eierkommuner kan nå tilby sine innbyggere et skreddersydd bygg som imøtekommer brukernes ulike rettigheter og behov, og sørger for at kommunene etterkommer kravene i Krisesenterloven og annet lovverk, i forhold til sikkerhet, personvern, tilgjengelighet og individuell tilrettelegging for voksne og barn og andre sårbare grupper.

Barne- og ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir) fikk i oppdrag av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet å igangsette utviklingsprosjekter for å styrke tilbudet til utsatte grupper i krisesentertilbudet. Oppdraget har bakgrunn i evalueringen av kommunenes implementering av krisesenterloven, som påpeker mangler i krisesentertilbudet når det gjelder personer med alvorlige rusproblemer, psykiske lidelser og funksjonsnedsettelse. Voldsutsatte med denne type utfordringer kan i varierende grad nyttiggjøre seg et ordinært krisesentertilbud, og blir i en del tilfeller avvist. En egen studie av tjenestetilbudet til voldsutsatte med funksjonsnedsettelse, viser også at tjenestetilbudet til voldsutsatte personer med funksjonsnedsettelse har store mangler.

I henhold til krisesenterloven skal kommunene:

- sørge for et krisesentertilbud som er tilrettelagt for brukernes individuelle behov (§ 3)
- hvis voldsutsatte ikke kan nyttiggjøre seg det ordinære krisesentertilbudet: sørge for et tilsvarende og likeverdig tilbud (§ 2)

Bufdir skulle velge 3 krisesenter/kommuner til dette utviklingsprosjektet, og vi er stolte over å ha blitt valgt som ett av disse. Å være med i et så vidt stort og viktig prosjekt, er svært ressurskrevende, men også lærerikt og utviklende. Med et nytt og funksjo-

Nytt bygg klart til innflytting.

nelt krisesenter med adskilte boenheter har vi nå et adskillig større handlingsrom for å kunne tilby voldsutsatte med tilleggs-utfordringer et tilrettelagt botilbud.

Våre nye lokaler har også stor betydning for ansatte og deres arbeidshverdag. Vi har nå et senter som er sikkert og funksjonelt med gode kontor/vaktroms-fasiliteter og et kontorfellesskap med egnede møte- og samtalerom for våre brukere og samarbeidspartnere.

Bygget har også heis, som avlastar både ansatte og beboere for tunge løft og frakting av diverse varer og utstyr fra en etasje til en annen.

Krisesenteret for Molde og omegn IKS har i 2016 også utarbeidet undervisningsopplegg for 9. trinnet i grunnskolene i vår region. Dette arbeidet har blitt prioritert ut til kommunene i skoleåret 2016/17, finansiert bl.a. av midler fra departementet. Nesten alle ungdomsskolene i våre eierkommunene har takket ja til undervisning om vold i nære relasjoner og på denne måten har vi nådd ut med viktig informasjon til ca. 500 elever.

Når det gjelder vår egen organisasjon, har vi i 2016 hatt fokus på dennes «indre liv». Gjennom denne prosessen har vi benyttet John Grimsby som prosess-veileder. John Grimsby er utdannet sykehusprest, har blant annet undervist i krisehjelp og yrkesetikk ved Høgskolen i Oslo, samt at han er en flittig brukt kurs og foredragsholder. Dette året har han veiledet personalgruppa gjennom en viktig, bevisstgjørende og lærerik prosess for utarbeidelse av Krisesenterets egen

- Visjon: Krisesenteret for Molde og omegn IKS – din trygghet
- Kjerneverdier: Kompetanse – Likeverd – Handlekraft
- Etske retningslinjer

Siste befaring i samarbeid med politiet.

Velkommen til oss.

Årsberetning 2016 fra Styret for Krisesenteret for Molde og Omegn IKS

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS eies av kommunene Fræna, Aukra, Misund, Molde, Eide, Sunndal, Vestnes, Gjemnes, Rauma og Nesset.

Senteret drives med midler fra eierkommunene som også er senteret sitt virkeområde.

Styret har i 2016 bestått av følgende medlemmer:

Styreleder:	Randi Bergundhaugen, Vestnes
Nestleder:	Svein A. Roseth, Nesset
Styremedlem:	Britt Janne Tennøy, Molde
Styremedlem:	Lars Hagseth, Midsund
Styremedlem:	Ingunn Svelle Heinåli, Rauma
Styremedlem:	Jan Karstein Schjølberg, Gjemnes
Styremedlem:	Hanna Sofie D. Farstad, Fræna
Styremedlem:	Ingunn H. Orvik, Ansatt repr.
Vara:	Gunhild Westad, Ansatt repr.
1.vara:	Linda Haugan, Sunndal
2.vara:	Katrine Rindarøy, Aukra
3.vara:	Edith Øyen Risvik, Eide

Sekretær Ingrid Horsgård, daglig leder vara: Anita S Fjørtoft, nestleder

Krisesenteret er døgnåpent 365 dager i året, og er i første rekke et bo- og veilednings/samtaletilbud til menn, kvinner og barn som er utsatt for vold i nære relasjoner. Krisesenteret for Molde og Omegn IKS har også i 2016 hatt sitt hovedfokus på den ordinære driften ved senteret og arbeid med innflytting i nye lokaliteter. Senteret leier lokaler av Molde Eiendom KF, og er plassert i Fridtjof Nansens gate 5 i Molde, etter vedtak i vertskommunen. Styret er tilfreds med denne lokaliseringen, og bygget ble tatt i bruk høsten 2016. Trygghet og sikkerhet er viktig for brukerne av Krisesenteret, og det er godt å endelig flytte inn i lokaler som er tilpasset driften.

Regnskapet viser en driftsinntekt på kr. 11.855.731,78 mot kr. 9.442.989,61 i fjor. Resultatet viser et mindre-forbruk på kr. 1.120.461,94 mot et merforbruk på kr. 396.969,49 i fjor. Selskapets egenkapital er på kr. 581.946,27 mot kr. -355.770,76 i fjor. Det er styrets oppfatning at dette gir en korrekt oversikt over utvikling og resultat av virksomheten.

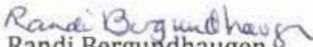

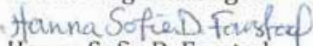
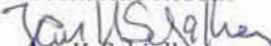

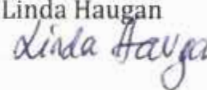
Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det fremlagte årsregnskapet.

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger selskapets stilling og framtidig inntjening ifølge budsjetter.

Selskapets økonomiske og finansielle stilling er tilfredsstillende.

Sykefraværet har i 2016 vært på 6,2 % og bedriften har IA- avtale.

Molde, 21.mars 2017

 Randi Bergundhaugen	 Svein Atle Roseth	 Britt Janne Tennøy	 Ingunn Orvik
 Hanna Sofie D. Farstad	 Jan K. Schjølberg	 Lars Hagseth	Linda Haugan
 Ingunn Svelle Heinåli	 Katrine Rindarøy	 Edith Øyen Risvik	 Linda Haugan

MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

Til representantskapet
i Kriesesenteret for Molde og omegn IKS

Kopi:
Daglig leder
Styret

Deres referanse:

Vår referanse:
Anne Oterhals

Arkivkode:
R3/2016

Sted/dato
Molde 18. april 2017

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Kriesesenteret for Molde og omegn IKS som viser et netto driftsresultat på kr 1 231 962 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1 120 462. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016 og driftsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av selskapets finansiell stilling per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Adresse: Kaibakken 1, 6509 Kristiansund N Telefon: 71 56 60 10 epost: post@mrrevisjon.no
Avd. Molde: Julsundveien 47A Surnadal: Kommunehuset
Organisasjonsnummer 917 802 149

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet. Se <http://www.nkrf.no/revisjonsberetninger> for nærmere beskrivelse av revisors oppgave og plikter.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forslaget til anvendelse av mindreforbruk er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Molde 18. april 2017

Anne Oterhals

regnskapsrevisor/registrert revisor

Økonomisk drift

Økonomisk drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgs- og leieinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	11.845.281,78	11.155.000,00	11.155.000,00	9.417.641,61
700 REFUSJONER FRA STATEN	271.779,00	0,00	0,00	0,00
710 SYKELØNNSREFUSJON	138.564,00	0,00	0,00	333.288,00
729 REFUSJON MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGN	249.938,78	150.000,00	150.000,00	214.353,61
750 REFUSJONER FRA KOMMUNER	170.000,00	0,00	0,00	0,00
770 REFUSJONER FRA ANDRE (PRIVATE OG IK	10.000,00	0,00	0,00	0,00
775 REFUSJON FRA EGNE KOMMUNER * Note 5	11.005.000,00	11.005.000,00	11.005.000,00	8.870.000,00
Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	10.450,00	0,00	0,00	25.348,00
890 OVERFØRINGER FRA ANDRE (PRIVATE O	10.450,00	0,00	0,00	25.348,00
Skatt på inntekt og formue	0,00	0,00	0,00	0,00
Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	11.855.731,78	11.155.000,00	11.155.000,00	9.442.989,61
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	6.488.599,02	6.193.000,00	6.193.000,00	6.216.853,89
10 FAST LØNN	5.451.881,98	5.563.000,00	5.563.000,00	5.257.960,45
20 LØNN TIL VIKARER	703.829,94	470.000,00	470.000,00	829.809,91
30 LØNN TIL EKSTRAHJELP	159.978,86	0,00	0,00	0,00
40 OVERTIDSLØNN	78.035,64	50.000,00	50.000,00	59.524,30
50 ANNEN LØNN OG TREKKPLIKTIGE GODTGJ	398,25	0,00	0,00	0,00
80 GODTGJØRELSE FOLKEVALGTE	84.198,11	100.000,00	100.000,00	61.290,00
160 UTGIFTER OG GODTGJØRELSE FOR REI	10.276,24	10.000,00	10.000,00	8.269,23
Sosiale utgifter	1.817.367,85	1.657.000,00	1.657.000,00	1.783.661,05
90 PENSJONSSINNSKUDD OG TREKKPLIKTIGE F	815.703,89	688.000,00	688.000,00	845.463,47
99 ARBEIDSGIVERAVGIFT	1.001.663,96	969.000,00	969.000,00	938.197,58
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	1.914.402,70	2.933.000,00	2.933.000,00	1.662.767,18
100 KONTORMATERIELL	34.649,04	32.000,00	32.000,00	27.142,93
110 MEDISINSK FORBRUKSMATERIELL	1.361,76	1.000,00	1.000,00	6.656,00
115 MATVARER	127.601,88	146.000,00	146.000,00	140.250,66
120 ANNET FORBRUKSMATERIELL/RÅVARER O	86.105,25	109.000,00	109.000,00	95.503,17
130 POST	58.616,89	52.000,00	52.000,00	58.772,20
140 ANNONSE	55.487,00	84.000,00	84.000,00	79.105,40
150 OPPLÆRING	123.490,20	52.000,00	52.000,00	42.905,85
170 TRANSPORTUTGIFTER OG DRIFT AV EGN	70.989,25	52.000,00	52.000,00	72.753,78
180 STRØM	175.614,40	215.000,00	215.000,00	180.000,00
185 FORSIKRINGER OG UTGIFTER TIL VAKTH	18.026,68	30.000,00	30.000,00	8.196,31
190 LEIE AV LOKALER OG GRUNN	453.634,00	1.370.000,00	1.370.000,00	300.000,00
195 AVGIFTER	303.161,43	270.000,00	270.000,00	346.696,04
200 KJØP DRIFTSMIDLER	78.121,56	52.000,00	52.000,00	70.098,89
210 KJØP/LEIE/LEASING AV TRANSPORTMIDLE	68.750,00	83.000,00	83.000,00	0,00
220 LEIE DRIFTSMIDLER	15.983,36	15.000,00	15.000,00	17.303,00
240 SERVICEAVTALER, REPARASJONER OG V	47.150,14	77.000,00	77.000,00	56.287,44
260 RENHOLDS- OG VASKERITJENESTER	0,00	84.000,00	84.000,00	0,00
270 KONSULENTTJENESTER	195.659,86	209.000,00	209.000,00	161.095,51
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	156.113,40	220.000,00	220.000,00	16.376,00
370 KJØP FRA ANDRE (PRIVATE OG IKS)	156.113,40	220.000,00	220.000,00	16.376,00
Overføringer	249.938,78	150.000,00	150.000,00	214.353,61
429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORD	249.938,78	150.000,00	150.000,00	214.353,61
Avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter	10.626.421,75	11.153.000,00	11.153.000,00	9.894.011,73
Brutto driftsresultat	1.229.310,03	2.000,00	2.000,00	-451.022,12

Økonomisk drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	2.652,00	0,00	0,00	3.439,00
900 RENTEINNEKTER	2.652,00	0,00	0,00	3.439,00
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	2.652,00	0,00	0,00	3.439,00
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	0,00	2.000,00	2.000,00	205,00
500 RENTEUTGIFTER	0,00	2.000,00	2.000,00	205,00
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	0,00	2.000,00	2.000,00	205,00
Resultat eksterne finanstransaksjoner	2.652,00	-2.000,00	-2.000,00	3.234,00
Motpost avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto driftsresultat * Note 1	1.231.962,03	0,00	0,00	-447.788,12
Interne finanstransaksjoner * Note 3				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0,00	0,00	0,00	58.146,02
930 BRUK AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMES	0,00	0,00	0,00	58.146,02
Bruk av disposisjonsfond	396.969,49	0,00	0,00	0,00
940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	396.969,49	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	319.901,91	0,00	0,00	18.020,61
950 BRUK AV BUNDNE FOND	319.901,91	0,00	0,00	18.020,61
Sum bruk av avsetninger	716.871,40	0,00	0,00	76.166,63
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	396.969,49	0,00	0,00	0,00
530 DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS MERFORBRUK	396.969,49	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne fond	431.402,00	0,00	0,00	25.348,00
550 AVSETNINGER TIL BUNDNE FOND	431.402,00	0,00	0,00	25.348,00
Sum avsetninger	828.371,49	0,00	0,00	25.348,00
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk * Note 6	1.120.461,94	0,00	0,00	-396.969,49

Oversikt – balanse

Oversikt - balanse

Regnskap 2016

Regnskap 2015

EIENDELER

Anleggsmidler	8.502.257,00	7.189.004,00
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	0,00	0,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	120.454,00	97.006,00
52170000 KLP egenkapitalinnskudd	120.454,00	97.006,00
Pensjonsmidler	8.381.803,00	7.091.998,00
52041500 Pensjonsmidler	8.381.803,00	7.091.998,00

Omløpsmidler

Omløpsmidler	4.406.164,41	3.061.231,14
Herav:		
Kortsiktige fordringer	498.806,09	221.032,31
51314890 Refusjonskrav MVA	249.946,09	214.359,31
51375201 Forskudd lønn	16.000,00	0,00
51399000 Interimskonto	232.860,00	6.673,00
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	-100.125,00	-145.429,00
51914500 Arb.avg premieavvik	-12.373,00	-17.973,00
51941500 Premieavvik pensjon KLP	-87.752,00	-127.456,00
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	4.007.483,32	2.985.627,83
51000000 Kontanter	28.210,28	25.317,42
51020000 Bankinnskudd 9650 24 90300	3.661.062,03	2.641.656,40
51020001 Gavekonto 9650 47 09334	21.812,45	21.812,45
51020020 Klientkonto 4202 52 03342	13.369,56	13.369,56
51098000 Skattetrekk 9650 08 93130	283.029,00	283.472,00

SUM EIENDELER

12.908.421,41

10.250.235,14

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital	581.946,27	-355.770,76
Herav:		
Disposisjonsfond	1.194.932,40	1.591.901,89
55610001 Disposisjonsfond	1.194.932,40	1.591.901,89
Bundne driftsfond	541.900,93	430.400,84
55100002 Husfond	50.384,00	50.384,00
55100004 Juridisk bistand ved krisesentre	97.937,29	0,00
55100005 Gavefond - velferd beboere	376.169,64	372.606,84
55100006 Div.bundne fond	7.410,00	7.410,00
55100008 Utrøvingsprosjekt Bufdir	10.000,00	0,00
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	1.120.461,94	0,00
55950016 Mindreforbruk 2016	1.120.461,94	0,00
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	-396.969,49
55900001 Merforbruk	0,00	-396.969,49
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	-2.275.349,00	-1.981.104,00
55990000 Kapitalkonto * Note 4	-2.275.349,00	-1.981.104,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00

Oversikt - balanse**Regnskap 2014****Regnskap 2013**

Langsiktig gjeld	9.170.108,00	8.258.516,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser * Note 2	10.777.606,00	9.170.108,00
54014500 Arb.avg Pensjonsforpliktelse	296.063,00	256.804,00
54041500 Pensjonsforpliktelse	10.481.543,00	8.913.304,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	0,00	0,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	1.435.897,90	1.255.832,16
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	1.548.869,14	1.435.897,90
53214001 Forskuddstrekk	257.832,00	258.538,00
53250001 Avsatte feriepenger	714.223,73	665.119,63
53250002 Avsatt arbeidsgiveravgift	161.095,77	144.166,25
53250003 Påløpt arb avg avsatt lønn	15.500,00	15.500,00
53250004 Avs, arb avg avsatte feriepenger	100.704,81	93.781,37
53250005 Avsatt lønn	110.000,00	110.000,00
53275001 Leverandørgjeld	189.786,86	145.534,04
53275005 Kontigenttrekk	-274,03	3.258,61
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	12.908.421,41	10.250.235,14

MEMORIAKONTI

Memoriakonto	0,00	0,00
Herav:		
Ubrukte lånemidler	0,00	0,00
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto for memoriakontiene	0,00	0,00

Noter 2016

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Molde og omegn Kriesesenter IKS følger de kommunale regnskapsprinsippene jf § 5 i Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper. Noter til regnskapet følger de kommunale regnskapsforskriftene (FKR). (Kommune)Regnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører selskapets virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Note 1 Endring i arbeidskapital (FKR § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.16	31.12.15	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 4 406 164	kr 3 061 231	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 1 548 869	kr 1 435 898	
Arbeidskapital	kr 2 857 295	kr 1 625 333	kr 1 231 962

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 11 855 732	
Inntekter investeringsregnskap	kr -	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 2 652	
Sum anskaffelse av midler	kr 11 858 384	kr 11 858 384
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 10 626 422	
Utgifter investeringsregnskap	kr -	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	kr -	
Sum anvendelse av midler	kr 10 626 422	kr 10 626 422
Anskaffelse - anvendelse av midler		kr 1 231 962
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		kr -
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		kr 1 231 962
Endring arbeidskapital i balansen		kr 1 231 962

Note 2 Pensjon (FKR § 5 nr. 2)

Generelt om pensjonsordningene i selskapet

Molde og omegn Kriesenter IKS har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger (§13-5):	KLP
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,60 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2016	2015
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	888 204	799 712
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	406 258	349 625
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-353 414	-307 107
Administrasjonskostnader	47 045	48 669
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	988 093	890 899
Betalt premie i året	900 341	763 443
Årets premieavvik	87 752	127 456

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2016		2015	
		Arb.giveravg.		Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	10 481 543		8 913 304	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	8 381 803		7 091 998	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	2 099 740	296 063	1 821 306	256 804
Årets premieavvik	87 752	12 373	127 456	17 971
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	127 456	17 971	0	0
Sum amortisert premieavvik dette året	-127 456	-17 971	0	0
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	87 752	12 373	127 456	17 971

Note 3 Avsetning og bruk av fond (FKR § 5 nr. 6)

Disposisjonsfond	2016	2015
Beholdning 01.01	kr 1 591 902	kr 1 591 902
Bruk av fondet i driftsregnskapet	kr 396 968	kr -
Bruk av fondet i investeringsregnskapet		kr -
Avsetninger til fondet		kr -
Beholdning 31.12	kr 1 194 934	kr 1 591 902
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01	kr 430 400	kr 423 073
Bruk av fondene i driftsregnskapet	kr 319 902	kr 18 021
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	kr -	kr -
Avsetninger til fondene	kr 431 402	kr 25 348
Beholdning 31.12	kr 541 900	kr 430 400

Note 4 Kapitalkonto (FKR § 5 nr. 7)

	DEBET		KREDIT
Saldo 01.01 (underskudd i kapital)	1 981 104,00		
Endring pensjonsforpliktelse	1 568 239,00	Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	23 448,00
Endring arb.giver avg netto pensjonsforpliktelse	39 259,00	Aktivering av pensjonsmidler	1 289 805,00
		Balanse 31.12 (underskudd i kapital)	2 275 349,00
	3 588 602,00		3 588 602,00

Note 5 Overføringer mellom eierkommunene og IKS

		Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik
Molde	36,6 %	4 031	4031	0
Fræna	13,6 %	1 496	1496	0
Sunndal	9,9 %	1 093	1093	0
Rauma	10,3 %	1 137	1137	0
Vestnes	9,3 %	1 025	1025	0
Eide	4,8 %	529	529	0
Neset	4,1 %	455	455	0
Aukra	4,8 %	529	529	0
Gjemnes	3,6 %	394	394	0
Midsund	2,9 %	316	316	0
sum fordelt	100,0 %	11 005	11 005	

Note 6 Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk Udekket udisponert i investeringsregnskapet

Posten regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk under egenkapitalen i balansen er satt sammen som følger:

Regnskapsår	Mer-forbruk	Mindre-forbruk
2016		1 120 462
	<u>0</u>	<u>1 120 462</u>

Note 7 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Årsverk

Antall årsverk i kritesenteret for Molde og Omegn IKS i regnskapsåret var ca 9 årsverk.

Ytelser til ledende personer	2016		2015	
Daglig leder	kr	690 344	kr	688 463
Styrehonorarer	kr	84 000	kr	61 290

Godtgjørelse til revisor

Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 19008. Av dette gjelder kr 19008,- revisjon og kr 0 rådgivning og andre tjenester. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 8 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat iht. årsregnskapet

For at netto driftsresultat skal gi økonomisk informasjon om hvordan driften i kommunen har

	2016	2015
	<u>1 231 962</u>	<u>-447 788</u>
- Bruk av bundne fond	319 902	18 021
+ Avsetning til bundne fond	431 402	25 348
Korrigert netto driftsresultat til selskapets driftsaktivitet	<u>1 343 462</u>	<u>-404 419</u>

Kommentarer til regnskapet

Krisesenteret for Molde og omegn IKS hadde i 2016 et mindreforbruk på kr 1,1 mill. Dette skyldes 700 000 mer i driftsinntekter enn budsjettert, samt 500 000 i lavere kostnader enn budsjettert.

Merforbruk/Mindreforbruk

Årsaken til økte driftsinntekter i forhold til hva som var budsjettert, skyldes i hovedsak: sykelønnsrefusjon, overførte midler fra staten til prosjekt og juridiske midler, momsrefusjon og salg av bil.

Årsaken til lavere kostnader enn budsjettert skyldes i hovedsak: reduserte husleieutgifter og driftsutgifter som følge av forsinket innflytting i nye lokaler.

Etter vedtak i representantskapet ble det brukt av disposisjonsfondet til å dekke inn fjorårets regnskapsmessige merforbruk på kr 396 000.

	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013
Sum driftsinntekter	11 855 731	9 442 989	9 088 993	8 741 042
Sum driftsutgifter	10 626 421	9 894 011	9 141 167	8 340 535
Brutto driftsresultat	1 229 310	-451 022	-52 174	400 507
Sum finanstransaksjoner	2652	3 234	3 123	3 621
Netto driftsresultat	1 231 962	-447 788	-49 051	404 128
Sum bruk avsetninger	716 871	76 166	451 796	1 060 991
Sum avsetninger	828 371	25 348	344 599	1 193 521
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1 120 462	-396 969	58 146	271 599

Krisesenteret for Molde og omegn IKS

- 📍 Fridtjof Nansens gate 5, 6413 Molde
- ✉ Postboks 238, 6401 Molde
- ☎ +47 71 25 66 66 (døgnåpent)
- @ krisesenteret.molde@online.no
- 🌐 www.krisesenteretmolde.no
- 📄 krisesenteretmolde

